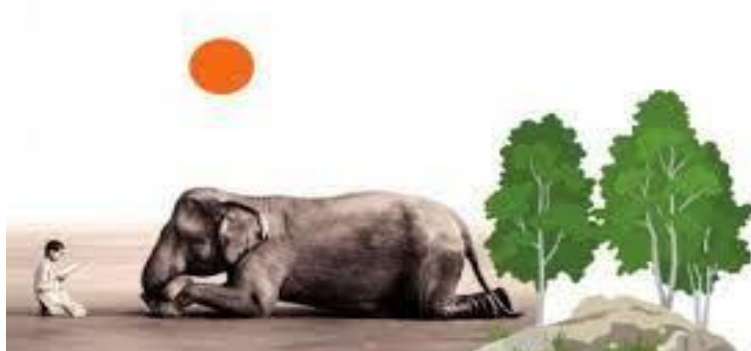

Bàn về hai chữ Khiêm Tốn, Khiêm Cung

Các Bạn thân mến,

Hôm nay tôi xin phép được chia sẻ với các bạn về hai chữ “KHIÊM TỐN”

Chiêm nghiệm từ những lời nói từ ngàn xưa của Cha Ông, những giảng dạy của Bụt, của Chúa, của các nhà lãnh đạo tâm linh, chỉ dẫn chúng ta luôn hướng thiện, hướng lành, cùng những kinh nghiệm sống trong xã hội văn minh hiện tại. Tôi nghĩ:

Tự bản chất, cái ghế làm ra chỉ để chúng ta ngồi; nhưng chỗ ngồi ở mỗi nơi lại có giá trị khác nhau, vì vậy hay có chuyện tranh cãi để giành nhau cái ghế, bảo vệ chỗ ngồi của mình bằng mọi cách. Người xưa đã có câu: *“thấy khách dự tiệc cứ chọn cỗ nhất mà ngồi”* hay *“một miếng giữa làng hơn một sàng xó bếp”* là vậy! Những quan niệm này cho chúng ta hai suy tư vừa tích cực lẫn tiêu cực, sự trọng vọng, dành chỗ tốt, chỗ cao cho những người có tiếng, có chức quyền, có địa vị có thể là động lực giúp cho nhiều người khác cố gắng vươn lên trong khả năng của mình để bằng người khác...nhưng nó cũng làm cho chính đương sự nhiễm thói kiêu ngạo, tự đắc, coi trời bằng vung và chẳng xem ai ra gì, có thể kéo theo đám bạn bè chung quanh là những kẻ chuyên nịnh bợ ca tụng không chân thành....

Thực ra chức quyền, địa vị không phải là một cái gì tội lỗi, đáng ghét hay xấu xa cả. Vấn đề là người đó sống và hành xử như thế nào cho đúng câu “Quan chỉ nhất thời, dân mới vạn đại” thế nên nếu là người khiêm tốn thì họ sẽ biết khả năng, chức vụ của họ chỉ là phương tiện để phục vụ mọi người, chẳng khác nào như những chiếc ghế được xã hội tạo ra, tùy theo khả năng hiểu biết, giúp người mà chiếc ghế đó sẽ được đặt chỗ này hay chỗ nọ để giúp người, giúp xã hội ngày một tiến lên, ai ngồi cũng không sao, nếu cái ghế không còn dùng đến nữa, cái ghế cũng vui vẻ sẵn sàng nằm trong kho, hoặc trở thành một thanh củi

hiển tặng cho một bà mẹ lam lũ một chút lửa nóng, một chút hồng ấm áp bữa cơm chiều, trước khi thành một nắm tro tàn bay trong gió....

Tôi chợt nhớ lại câu nói của một người bạn thân quen: “Khiêm tốn bao nhiêu cũng chẳng đủ. Kiêu căng một chút cũng bằng thừa”

Các bạn thân mến, thiết nghĩ, nếp sống khiêm tốn là một nếp sống thanh cao và rất đẹp, nhưng muốn sống khiêm tốn thì ta nên có những tập luyện như thế nào đây? Tôi xin góp chút thiển ý của tôi thôi:

- Người có hạnh khiêm tốn thì trước hết luôn kính trọng tha nhân, làm việc và sống cho lợi ích chung của tập thể, ý thức giới hạn bản thân, thẳng thắn nhận trách nhiệm khi công việc thất bại, còn thành quả tốt là do cả tập thể mà ra. Biết rõ trách nhiệm và bổn phận của mình, âm thầm làm việc mà không cần người khác khen ngợi. Bình tĩnh nghe sự góp ý của người khác về những khiếm khuyết của mình và sẵn sàng sửa đổi cho phù hợp.

- Người khiêm tốn cũng không thích nói nhiều về mình, không tự đề cao mình, nên cho rằng những gì họ có được là do ơn cha mẹ ông bà cùng sự hỗ trợ giúp đỡ của mọi người.

- Khi hành xử, người khiêm tốn luôn nhẹ nhàng, hòa nhã và tinh tế, luôn đặt quyền lợi của tập thể hay người khác trên bản thân mình. Cùng bắt tay làm chung trong khả năng và hoàn cảnh cho phép chứ không đứng trên cao vén áo chỉ tay để người khác làm việc. Biết nhận định chính xác về bản thân cùng khả năng mình trong mọi tình huống, nhất là phải biết thành thật nhận lãnh trách nhiệm hay thậm chí phải xin lỗi về những sai sót mình đã gây ra.

Thật ra, khi thực tập cho mình có thói quen nhường nhịn, khiêm cung...đôi khi cũng đem lại cho chính bản thân vài điều lợi lạc trong cuộc sống thường nhật:

- Trước mọi vụ việc mà mình chưa nắm chắc thì nên dè dặt khiêm tốn dằn lòng là mình chẳng biết gì cả! Bởi vì, một khi ta nghĩ rằng mình chưa thông rõ vấn đề, thì ta mới cẩn thận, tò mò tìm hiểu cặn kẽ hơn...và qua đó ta sẽ có thêm kiến thức hay kinh nghiệm về vấn đề đó.

- Sự khiêm cung, khiêm tốn giúp cho ta không bận tâm nhiều đến những ai chiến thắng hay thất bại. Không bận lòng đến việc hơn thua.

- Khi có hạnh khiêm cung, ta sẽ thấy rõ ràng, không những chỉ riêng ta mà mọi người, mọi thứ chung quanh luôn luôn có khả năng có thể cải thiện. Sự khiêm tốn giúp ta bỏ đi cái sĩ diện “hảo” của bản thân, ta sẽ cởi mở hơn khi biết và hiểu thêm. Đôi khi nhìn vào gương, ta cũng nên thành thật với chính mình

khi nói được: “tôi thiệt sự đã không biết nhiều như tôi nghĩ, tôi cần phải tìm hiểu thêm để hoàn thiện bản thân mình!”

- Ngoài việc lo cho bản thân, có khi nào ta tự hỏi thêm: “mình có đang làm gì cho người khác không?” Cũng khó mà ưu tiên người khác trên bản thân mình phải không? Nhưng một khi mà ta hạ mình xuống và nâng người khác lên, ta có cơ hội thấy được thực sự cái giá trị của người ấy. Sự tin tưởng với người đó và ngược lại là yếu tố tốt cho một đoàn thể, một xã hội gắn kết, hòa bình và hạnh phúc. Một sự đóng góp rất quý giá.

- Có sự tin tưởng, ta sẽ có ảnh hưởng tốt với người khác. Ta sẽ trở thành người mà mọi người muốn gần gũi, muốn nghe theo, làm theo. Và đó là chìa khóa của cánh cửa thành công. Đức Khổng Tử đã dạy: “*Khiêm tốn là nền tảng vững chắc của tất cả các nhân đức*” là vậy. Vũ khí tốt nhất là sự khiêm cung của ta, trung thực nhìn ra điểm yếu, chỗ mạnh của mình để cải thiện và phát triển thân bản thân. Ta sẽ nhận ra tính cách nào của ta cần nhất cho công việc đang thực hành, trong đó có cả sự kiên nhẫn, lòng từ bi hay các đức hạnh khác nữa...

Các bạn thân mến,

Hạnh khiêm tốn tuy thấy đơn giản nhưng không phải dễ dàng tu tập thành công một sớm một chiều trong đời mình. Xin đừng nản lòng mà nên bắt đầu bằng những bước nhỏ nhỏ... không trễ đâu! Con công đẹp ở bộ lông, con gấu quý ở bộ da, nhưng chúng cũng bị săn lùng, giết hại vì những thứ mà chúng khoát bên ngoài. Xin cho chúng ta hôm nay suy ngẫm sâu hơn về hai chữ “KHIÊM TỐN” để hướng đến cuộc sống đơn giản, thiếu dục trong cách ăn nết ở, hòa nhã và thân thiện, nhường nhịn với tất cả mọi người.

Hiên trúc – Xuân 2021

Bông Lục Bình

Kính mời đọc thêm những sáng tác khác của tác giả tại:

<http://www.vietnamvanhien.org/TamHaiDuc.html>

www.vietnamvanhien.net

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 7200 TÁC PHẨM